

Viborg Kommune
Natur og Vand

Att.: Ole Borg Christensen
Sendt til: obo@viborg.dk

Tilladelse til vandløbsrestaureringsprojekt i Resen Bæk og Østerhede Bæk

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven til gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt i Resen Bæk og Østerhede Bæk ved udlægning af 18 gydebanks samt skjulesten og etablering af et sandfang. Se oversigtskort over projekttiltag i bilag 1. De berørte matrikler omfatter matr.nr. 2e, 4o, 5c og 12a Resen By, Resen samt matr.nr. 4h Resenfelde, Frederiks.

Projektet kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3, dette udarbejdes som en selvstændig afgørelse.

Afgørelsen gives på følgende vilkår:

1. Tilladelsen er betinget af dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3.
2. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt vandløbsrestaureringsprojekt i Resen Bæk og Østerhede Bæk af 29. november 2023.
3. Bygherre kan, hvis det skønnes formålstjenstligt, lade udføre mindre tekniske ændringer under arbejdets udførelse.
4. Der må ikke ske terrænændring som følge af arbejdskørsel i projektområdet.
5. Den fremtidige vedligeholdelse af Resen Bæk påhviler fortsat Viborg Kommune og for Østerhede Bæk de private bredejer.
6. Ved arbejdets udførelse skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger, subsidiært at evt. aflejringer forårsaget af anlægsarbejdet oprenses som led i projektet inden arbejdets afslutning.
7. Dræn og andre rørdløb må ikke dækkes med grus.
8. Sammensætningen af gydegrus skal tilpasses anbefalingerne fra DTU Aqua. For vandløb under ca. 3 meters bredde, anbefales en sammensætning af gydegrus med 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 33-64 mm (singles + håndsten).
9. Projektet må ikke føre til ændret afvanding af vandløbsnære arealer. Vandspejlskoten må maksimalt ændres 5 cm ved udlægning af gydegruset. Det kan

Dato: 16-04-2024

Sagsnr.: 23/30553
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 17
Direkte e-mail: jmar@viborg.dk

Side 1 af 10

vurderes ved at placere markeringspæle i vandløbet ved det opstrøms matrikelskel oven for den strækning arbejdet omfatter, hvorpå vandspejlskote registreres før og efter udlægning af gydegrus på bilag 3 (kontrolskema ved udlægning af gydegrus). Nøgletallene for de enkelte gydebanker, som findes på kontrolskemaet (bilag 3), skal registreres, og skemaet skal indsendes til kommunen ved færdigmeddelelse af projektet.

10. Anlægget færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet. I forbindelse med færdigmeldingen returneres det vedhæftede kontrolskema fra DTU-Aqua, samt foto med dokumentation for anvendt grusstørrelse. Grusstørrelsen dokumenteres ved at udtage en repræsentativ delmængde svarende indholdet i en 12 liters spand. Størrelsesangivelse kan sikre ved brug af tomme-stok.

Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning.

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanker kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Afgørelsen er givet efter:

- § 37 i vandløbsloven (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27. juni 2016)

Habilitet

Viborg Kommune har forholdt sig til myndighedshabilitet i denne sag, da der er tale om en ansøgning fra én faggruppe i Kommunen til en anden.

Team vandprojekter har søgt om tilladelse til projektet og det er Team Natur- og vandløbsbeskyttelse, der er myndighed i spørgsmålet om tilladelse efter § 37 i vandløbsloven. Der er imidlertid ikke personoverlap mellem de to teams, og den faglige kompetence til at træffe afgørelser på området er samlet i Team Natur- og vandløbsbeskyttelse, som også træffer afgørelse i eksterne ansøgninger.

Team Natur- og vandløbsbeskyttelse vurderer, at det ansøgte ligger inden for, hvad der normalt vil blive givet tilladelse til ifølge vandløbslovens, samt klagenævnsspraksis, og det vurderes derfor, at det ikke er hverken fagligt meningsgivende eller formelt nødvendigt, at lade sagen behandle i en anden del af kommunen eller at indhente en udtalelse fra en anden myndighed eller et privat organ om sagens løsning.

Beskrivelse af projektet

Projektet omfatter samlet udlægning af 18 gydebanker med en længde på 3-15 meter på udvalgte lokaliteter inden for projektområdet. Gydebanker etableres ved udlægning af gydegrus og skjulesten. Dertil etableres et sandfang, som skal bidrage til at friholde gydebankerne for tilsanding. Den store variation på gydebankerne skyldes, at der er stor forskel på størrelsen af vandløbet, og gydebankerne tilpasses i størrelse til de faktiske forhold, hvor de etableres.

Vedlagt i bilag 1 er et oversigtskort, som angiver placeringen af projektiltagene inden for projektområdet.

Udlægning af gydebanker foretages på lokaliteter, hvor faldet, bundforholdene og adgangsmulighederne gør det hensigtsmæssigt. Gydebankerne udlægges efter vejledning fra projektejer og efter DTU AQUAs retningslinjer. Bankerne placeres, så de ikke påvirker afvandingen fra kendte dræn og grøfter væsentligt. Afvandingseffekten kontrolleres ved anlæggelse for at sikre, at der ikke sker lokal opstuvning af vand, der overstiger 5-10 cm opstrøms hver banke.

Der etableres ét sandfang i forbindelse med en eksisterende overgang på vandløbet, hvor der fjernes 2 ud af 3 eksisterende rørelementer. Der bevares et rør til fortsat passagemulighed for kreaturer. Sandfanget etableres herefter ved, at vandløbet udvides på en strækning på ca. 20 meter til en bredde på ca. 3 meter, hvilket svarer til 2 gange vandløbets bredde, samt uddybes til 1 meter under regulativmæssig bund. Herved bremses vandhastigheden og sandet fældes ud i anlægget.

Sandfanget vil i fremtiden kræve en drift, hvorfor det etableres, hvor der fremover også vil være adgang til det. Der vil i forbindelse med projektet blive udarbejdet driftsaftaler for sandfanget og fundet arealer til udspredning af materialet i nærheden.

Projektet er sat i gang af Viborg Kommune i forbindelse med opfyldelse af vandområdeplanerne. Formålet med projektet er at forbedre de fysiske forhold for vandløbenes fauna og flora for dermed at bidrage til at vandløbene kan opnå målopfyldelse til god økologisk tilstand.

Lodsejerne i området er kontaktet, og der er en generel positiv holdning til realisering af projektet.

Begrundelse for afgørelsen

Miljø

Resen Bæk og Østerhede Bæk er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne for 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbene er ringe økologisk tilstand på baggrund af en vurdering af tilstanden for fisk. Tilstanden for smådyr er moderat og den kemiske tilstand er god. Tilstanden for de resterende økologiske parametre (planter, alger og miljøfremmede stoffer) er ukendt. Se tabel.

DK Vandområde ID: 06638

Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringes økologisk tilstand
---------------------------------------	---------------------------

Økologisk tilstand, planter (makrofyter):	Ukendt
Økologisk tilstand, smådyr (bentiske invertebrater):	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand, alger (fyto-benthos):	Ukendt
Økologisk tilstand, fisk:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstand, nationalt specifikke stoffer:	Ukendt

Smådyr er følsomme overfor en række miljøpåvirkninger, som ikke reguleres i projektet, herunder særligt tilledning af organisk forurening. Det vurderes dog at projektiltagene kan være med til at forbedre tilstanden for smådyr. Projektet kan være med til at løfte tilstanden i vandområdet til god tilstand for smådyr. Ligesom for de udpegede arter vil den fysiske variation som følge af projekt være til gavn for vandplanterne, fordi der skabes flere nicher i vandløb, som ellers er præget af lange strækninger en ensartet sandet bund. For parameteren fisk vurderes projektet, at forbedre tilstanden. Restaureringsprojektet forbedrer gyde- og opvækstmulighederne. Projektet kan dermed være med til at løfte tilstanden i vandområdet til god tilstand for fisk. For parameteren bentiske alger vurderes det, at projektet ikke vil være en væsentlig påvirkning, da alger hovedsageligt påvirkes af faktorer som ikke reguleres af projektet, herunder særligt tilledningen af næringsstoffer.

Projektet vil ikke forhindre målopfyldelse i vandløbene.

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Resen Bæk er et offentligt vandløb, der vedligeholdes af Viborg Kommune. Østerhede Bæk er et privat vandløb, der vedligeholdes af bredejerne. Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af vandløbene. Der er fast vilkår om at afstrømning og afvanding ikke ændres uden for projektområdet. Grusset udlægges ved brug af stokkemethoden og der forventes en maksimal opstuvning lige opstrøms gydebanken på 5 cm 20 meter opstrøms gydebanken. Dermed forventes der ikke ændringer i vandstandsforholdene.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg Kommune, der står for vedligeholdelsen Resen Bæk og de private bredejere for Østerhede Bæk.

I forhold til de regulativbestemmelserne for Resen Bæk, 1989 vedligeholdes vandløbet som et naturvandløb. Der er vedtaget et nyt regulativ med teoretiske dimensioner i 2022, men det blev påklaget og ligger fortsat i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Denne afgørelse er derfor truffet på baggrund af regulativet fra 1989 og projektet må efterfølgende indarbejdes i nyt regulativ. Såfremt regulativet fra 2022 stadfæstes indarbejdes projektet direkte i regulativet eller som et tillægsregulativ.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 2091 af 12. november 2021) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektet er beliggende i habitatområde 40: Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Odder, Bæklampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølleguldsmed. Udover formålet som gydebanke for laskefiske vil de

fysiske ændringer i vandløbet være til gavn for den gunstige bevaringsstatus for Bæklampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølleguldsmed. Karup Å er desuden kortlagt som 3260 Vandløb med vandplanter. Ligesom for de udpegede arter vil den fysiske variation som følge af projekt være til gavn for vandplanterne, fordi der skabes flere nicher i vandløb, som ellers er præget af lange strækninger en ensartet sandet bund.

Langs med de planlagte områder for gydebanks og sandfanget findes der rigkær, surt overdrev, tidsvis våd eng, våde hede og tør hede. Projektet vurderes ikke at påvirke de udpegede naturtyper da de tilkørselsveje der skal benyttes, er udenfor disse områder.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommuner, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Regulativ for Resen Bæk 2022 vurderes som en kumulativ plan, også selvom den ligger i klagenævnet. Med udgangspunktet i ingen grødeskæring er det kommunens opfattelse, at regulativet ingen indvirkning har på gunstig bevaringstilstand for flere af de arter, der lever i eller i tilknytning til habitatområdet, eksempelvis grøn kølleguldsmed. Der er derfor heller ikke nogen væsentligt kumulativ virkning sammen med restaureringsprojektet.

Væsentlighedsvurdering af projektet kan ses i bilag 4.

Naturbeskyttelsesloven

Resen Bæk er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Der ligger desuden beskyttet natur indenfor arbejdsområdet ved de planlagte gydebanks og sandfang. Viborg Kommune har i afgørelse af d.d. meddelt dispensation til restaureringsprojektet.

Okker

Området hvor gydebanksene udlægges er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse I (stor risiko for okkerudledning). Projektet indebærer ikke drænarbejder, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er udpeget som naturbeskyttelsesområde i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af virkning på Miljø

Viborg Kommune har d.d. meddelt separat afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Kulturarv – Arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse mv.

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes [hjemmeside](#) i en 8 ugers høring jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restauration m.v. Der er ikke indkommet forslag til ændringer af projektet.

Afgørelsen offentliggøres d.d. på kommunens [hjemmeside](#). Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 2.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

Kopimodtagere

- Miljøstyrelsen Midtjylland – NOVANA-udviklingsstationer, mjy@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, viborg@friluftsradet.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Skive-Karup Å lodsejere- og lystfiskerforening, Schneider Phillipsen, schneider.philipsen@mail.dk
- KÅS, formand, Tom Sørensen, tom@tmbs.dk

- Ejer af matr.nr. 2e Resen By, Resen
- Ejer af matr.nr. 4o Resen By, Resen
- Ejer af matr.nr. 5c Resen By, Resen
- Ejer af matr.nr. 12a Resen By, Resen
- Ejer af matr.nr. 4h Resenfelde, Frederiks

Bilag

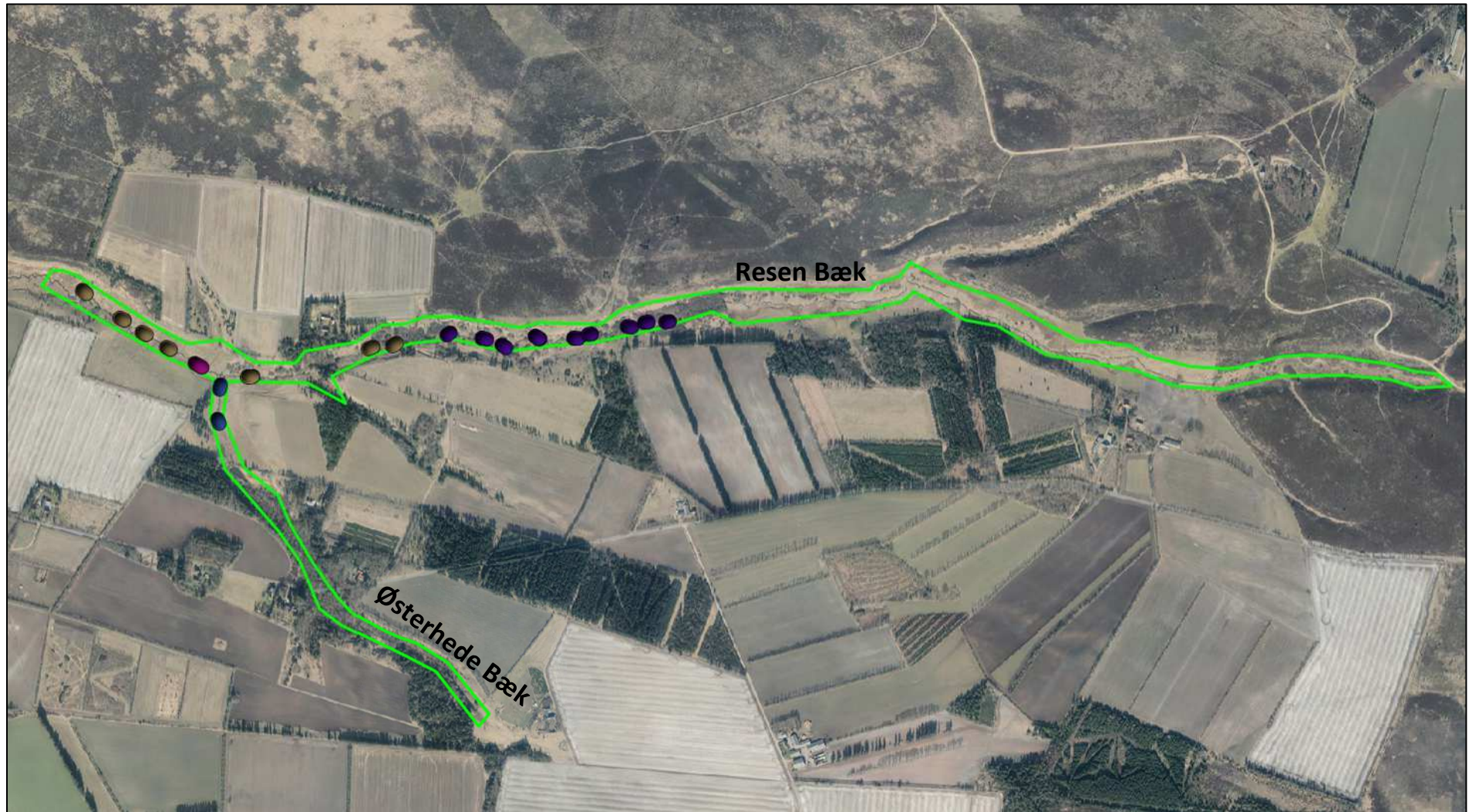
Bilag 1 – Oversigtskort

Bilag 2 – Klagevejledning

Bilag 3 – Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Bilag 4 – Væsentlighedsvurdering

Bilag 1 – Oversigtskort

Oversigtskort over projektområdet for vandløbsrestaurering af Resen Bæk og Østerhede Bæk (grøn streg). Resen Bæk udgør den øvre del af projektområdet, hvor vandløbet løber fra øst mod vest. Østerhede Bæk er et tilløb til Resen Bæk fra syd. Projektet omfatter udlægning af 18 gydebanks (gule, lilla og blå prikker) og skjulesten samt etablering af et sandfang (pink prik).

Bilag 2 – Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens § 84).

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke anbringes for anden administrativ myndighed.